ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΕΠΑΛ Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ:ΕΜΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΟΙ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή.)

Α3. (μονάδες 25)

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

- Κειμενικό είδος: Άρθρο γνώμης (αναμένεται να ακολουθηθούν τα χαρακτηριστικά στοιχεία του άρθρου γνώμης: τίτλος, αφόρμηση από επίκαιρο γεγονός στον πρόλογο, κτλ.).
- Συντάκτης: Ο μαθητής/η μαθήτρια.
- Αποδέκτης: Η σχολική κοινότητα.
- Ύφος: Οικείο (χρήση α' και γ΄ προσώπου, προσεγμένο λεξιλόγιο).
- Γλώσσα: αναφορική λειτουργία.

Ενδεικτικοί άξονες της απάντησης:

Ο μαθητής/η μαθήτρια αναμένεται να αναπτύξει τεκμηριωμένα τις απόψεις του:

- για τους παράγοντες που γεννούν τον ρατσισμό (τις προκαταλήψεις και τα στερεότυπα, τον δογματισμό, τον εγωισμό και τον φανατισμό, τα φοβικά συναισθήματα για κάθε τι ξένο, την έλλειψη σεβασμού στη διαφορετικότητα, την οικονομική κρίση και ανεργία),
- για τον ρόλο του σχολείου στη διαχείριση του προβλήματος του ρατσισμού: το σχολείο μπορεί να διασφαλίσει στα μέλη του ένα ασφαλές περιβάλλον, που
    - θα αποδέχεται τη διαφορετικότητα και θα στηρίζει την ισοτιμία,
    - θα αντιμετωπίζει τα στερεότυπα και τις προκαταλήψεις, τους δογματισμούς και τις φανατικές συμπεριφορές,
    - θα αποτρέπει τη ρητορική του μίσους και θα διδάσκει έμπρακτα τα ανθρώπινα δικαιώματα,
    - θα ενθαρρύνει τη συνεργασία και την ενσυναίσθηση.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Θετικά αξιολογούνται:

- *Ένας πετυχημένος, περιεκτικός και ελκυστικός τίτλος.*
- *Η κατάλληλη τεκμηρίωση.*

Αρνητικά αξιολογούνται:

- *Η απουσία τίτλου ή ένας μακροσκελής ή ασαφής τίτλος.*
- *Ένας γενικόλογος πρόλογος.*
- *Η πληθώρα παραδειγμάτων και η έλλειψη τεκμηρίωσης.*
- *Το προσωπικό, εξομολογητικό ύφος λόγου.*

Β3. (μονάδες 25)

1. **Θέμα αναγνωστικής ανταπόκρισης**

<u>Ενδεικτικοί άξονες της απάντησης:</u>

- Ο Σεφκιέτ δίνει χρήματα στον αφηγητή, ζητώντας του να ανάψει ένα κερί από μέρους του, γιατί θέλει να εκφράσει και με αυτόν τον τρόπο (πέρα από το δώρο που πρόσφερε στην οικογένεια του αφηγητή) την ευγνωμοσύνη του για τη σωτηρία του πατέρα του. Προσεγγίζει δηλαδή τον Έλληνα φίλο του όχι μόνο με τα υλικά αγαθά («μας έφερε πεσκέσι μέλι και τυρί»), αλλά και με την ψυχή, με τη βαθύτερη δύναμη του θρησκευτικού συναισθήματος. Έτσι, δεν εκφράζει τις ευχαριστίες του μόνο απέναντι στους ανθρώπους, στην ελληνική οικογένεια που θεράπευσε τον πατέρα του, αλλά και στον χριστιανικό Θεό, που του χάρισε την υγεία του. Με αυτόν τον τρόπο ελπίζει σε μία ευρύτερη συμφιλίωση, που δεν θα αφορά μόνο τον ίδιο και τον Έλληνα φίλο του, αλλά όλους τους ανθρώπους, χριστιανούς και μουσουλμάνους.
- Στη συνέχεια, ο μαθητής/η μαθήτρια καλείται να εκφράσει ελεύθερα τις σκέψεις και τα συναισθήματά του για το αίτημα του Σεφκιέτ. Μπορεί να γράψει ότι η έκφραση ευγνωμοσύνης του Σεφκιέτ αποδεικνύει πως οι διαχωριστικές γραμμές μεταξύ των ανθρώπων είναι τεχνητές, στην πραγματικότητα τίποτα –ούτε η φυλή, το έθνος και η θρησκεία- δεν μπορεί να τους χωρίσει.
- *Η εκφώνηση επιτρέπει την καταγραφή των προσωπικών ιδεών των μαθητών, αρκεί να είναι ολοκληρωμένες ως προς τη διατύπωση και τα νοήματα.*

ή

2. **Θέμα δημιουργικής γραφής**

<u>Ενδεικτικοί άξονες της απάντησης:</u>

- **Κειμενικό είδος:** ημερολόγιο (ημερομηνία, προσφώνηση: αγαπημένο μου ημερολόγιο ή οποιαδήποτε ανάλογη, αποφώνηση: δικός σου/δική σου ή οποιαδήποτε ανάλογη)
- **Συντάκτης/συντάκτρια:** μαθητής/μαθήτρια
- **Αποδέκτης/αποδέκτρια:** το ημερολόγιο, στην ουσία ο ίδιος ο μαθητής/η ίδια η μαθήτρια
- **Ύφος λόγου:** άμεσο και εξομολογητικό (α και β ενικό ρηματικό πρόσωπο)
- **Γλώσσα:** απλή, αναφορική ή/και ποιητική λειτουργία
- **Σκοπός για τον οποίο γράφεται το κείμενο:** να εκφράσει ο μαθητής/η μαθήτρια με δημιουργικό τρόπο τις σκέψεις και τα συναισθήματά του για τη φιλία του Τούρκου Σεφκιέτ με τον Έλληνα αφηγητή.
- Ενδεικτικά, ο μαθητής/η μαθήτρια μπορεί να
    - εκφράσει τη συγκίνησή του για τα βαθύτερα ανθρώπινα συναισθήματα που ενώνουν τους δύο ήρωες, με τα οποία καταρρίπτονται όλες οι προκαταλήψεις και τα στερεότυπα που διαχωρίζουν τους ανθρώπους σε αντίπαλα στρατόπεδα
    - διαπιστώσει ότι η ανθρωπιά, η αλληλεγγύη, η ενσυναίσθηση και η ευγνωμοσύνη αποτελούν τον μόνο ασφαλή δρόμο, που μπορεί να οδηγήσει στην αποδοχή της ετερότητας και στην ειρηνική συνύπαρξη ανθρώπων και λαών, που προέρχονται από διαφορετικά εθνικά, πολιτισμικά και θρησκευτικά περιβάλλοντα.